

RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

UITSpraak Nr. 2007/050 Br

in de klacht nr. 2006.3441 (095.06)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager heeft bij verzekeraar een uitgebreide opstalverzekering en een uitgebreide inboedelverzekering afgesloten voor de opstal en de inboedel van zijn woning.

Op 20 maart 2006 is in de woning van klager brand uitgebroken met aanzienlijke schade aan de opstal en de inboedel als gevolg. Daarbij is gebleken dat klager op de zolderetage een hennepkwekerij van 1,5 x 4 meter had aangelegd. Verzekeraar heeft de schade door een expert doen onderzoeken. In een brief van 13 april 2006 heeft verzekeraar vervolgens aan klager schade-uitkering ontzegd. Verzekeraar heeft zich daarbij beroepen op de navolgende polisbepalingen:

- Artikel 10 (opstalverzekering):

'10.1. De verzekeringnemer is verplicht zo spoedig mogelijk kennis te geven aan de verzekeraar van:

a. wijziging van bestemming, gebruik, bouwaard of dakbedekking van het gebouw;

(...)

De kennisgeving dient in ieder geval binnen twee maanden te worden gedaan

(...)

10.2. Indien in het gebruik van het gebouw een als in 10.1 genoemde wijziging optreedt beoordeelt de verzekeraar of de premie en voorwaarden van de verzekering ongewijzigd kunnen worden voortgezet dan wel moeten worden gewijzigd.

(...)

10.3. Verzuimt de verzekeringnemer om de verzekeraar tijdig in te lichten over een risicowijziging als onder 10.1 genoemd, dan eindigt de dekking 2 maanden na de datum van risicowijziging, tenzij de verzekering ook na de kennisgeving zou zijn gecontinueerd.

2007/050 Br

(...)'

- Artikel 18 (inboedelverzekering):

'1. De verzekeringnemer is verplicht de maatschappij zo spoedig mogelijk kennis te geven van enige wijziging in de bij de maatschappij bekende gegevens inzake de bouwaard, de dakbedekking of het gebruik van het gebouw, alsmede van enige andere verandering van omstandigheden die het risico merkbaar verzwaren.

2. De maatschappij zal na ontvangst van de kennisgeving beslissen of de verzekering al of niet wordt voortgezet en op welke voorwaarden een eventuele voortzetting zal geschieden. (...)

3. Indien de verzekeringnemer zijn onder 1. bedoelde verplichting niet is nagekomen dan eindigt de dekking na twee maanden na de dag waarop de wijziging tot stand is gekomen, tenzij blijkt dat het gewijzigde risico op dezelfde voorwaarden verzekerd zou zijn gebleven. (...)'

De klacht

Klager is eigenaar van de woning en woont deze met zijn gezin. Hij heeft bezwaar gemaakt tegen de weigering van verzekeraar dekking te verlenen voor de brandschade van 20 maart 2006. Op grond van de polisvoorwaarden moet deze schade vergoed worden.

1. Bestemmingswijziging?

Zoals ook uit het rapport van de expert van verzekeraar blijkt was slechts een zeer klein deel van de eengezinswoning in gebruik als hennepplantage. Klager zette de bewoning voort en de exploitatie had geen enkele invloed op de aard en vorm van de bewoning. Ook in het licht van de jurisprudentie kan verzekeraar niet volhouden dat sprake was van een bestemmingswijziging.

2. Verhoogd risico?

Klager heeft als storingsmonteur voldoende deskundigheid. Hij had de elektriciteitsinstallatie beperkt uitgebreid, afgestemd op het gebruik van vier lampen van 600 Watt. Alles was deskundig geïnstalleerd. Zoals ook blijkt uit het rapport van de expert van verzekeraar, was er geen 'illegale aftapping'. Technisch gesproken was er derhalve geen aanleiding om een verhoogd risico vast te stellen. Ook gegeven de beperkte omvang van de installatie (vier lampen van 600 Watt) kan niet worden volgehouden dat een extra risico zou ontstaan, waarbij voorts de bewoning werd voortgezet en derhalve voldoende toezicht, voorzover noodzakelijk, beschikbaar was. Overigens spreekt het rapport van de expert van verzekeraar in algemene zin over een hennepkwekerij en refereert niet altijd aan de concrete situatie bij klager.

3. Relatie brand/hennepkwekerij?

Zonder dit nader te motiveren stelt de expert van verzekeraar dat 'niet uitgesloten' kan worden dat een relatie bestaat met mogelijke vochtinwerking. Deze is echter niet geconstateerd, en is overigens ook zeer onwaarschijnlijk gegeven de bouwkundige constructie van het pand. Van merkelijke schuld is dan ook geen sprake.

Het standpunt van verzekeraar

Verzekeraar heeft een expert een technisch en tactisch onderzoek laten instellen naar de toedracht en omstandigheden van de brand.

2007/050 Br

Op grond van het rapport van deze expert heeft verzekeraar bij brief van 13 april 2006 een afwijzend standpunt ingenomen. Verzekeraar heeft de volgende argumenten aangevoerd:

1. Sprake is van een bestemmingswijziging;
2. Sprake is van merkelijke schuld.

Verzekeraar voert het navolgende aan met betrekking tot de stellingen van klager dat:

1. Géén sprake is van een bestemmingswijziging;
2. Géén sprake is van een verhoogd risico;
3. Géén relatie bestaat tussen de hennepkwekerij en het ontstaan van de brand;
4. Géén sprake is van merkelijke schuld:

Ad 1) De bestemmingswijziging.

Volgens artikel 3 lid 1 van de Opiumwet is het kweken van hennepplanten strafbaar. De zogenaamde Aanwijzing Opiumwet van het Openbaar Ministerie vermeldt dat bij een hoeveelheid van vijf of meer planten wordt aangenomen dat sprake is van een beroeps- of bedrijfsmatig handelen. Bij het vaststellen van de strafvordering spelen voorts een rol de wijze van belichting, verwarming en bevoeiing.

Uit het door de expert van verzekeraar uitgevoerde onderzoek blijkt:

- klager verklaart dat hij in januari 2006 gestart is met 30 stekjes van hennepplanten;
- op de tweede verdieping van het pand was een ruimte van circa 150 x 400 cm ingericht als hennepkwekerij;
- de vloer van deze ruimte was voorzien van zwarte folie met daarop een laag tuinaarde;
- aan het plafond waren vier assimilatielampen van elk 600 Watt bevestigd;
- in de ruimte bevonden zich twee ventilatoren;
- tegenover de kweekruimte bevond zich in een kast een blauw gevuld watervat met daarop de buizen ten behoeve van het irrigatiesysteem van de hennepkwekerij;
- de voedingssnoeren van de assimilatielampen liepen naar een slaapkamer op de eerste verdieping, waar aan de wand voorschakelapparatuur van de assimilatielampen was bevestigd.

Op grond daarvan is de conclusie gerechtvaardigd dat sprake is geweest van een illegale hennepkwekerij met een bedrijfsmatig karakter. Weliswaar overwoog het Gerechtshof 's-Hertogenbosch in zijn arrest van 17 februari 2004 dat bij de bestemming 'wonen' een zekere ruimte is gelaten voor activiteiten die men in de woonruimte redelijkerwijs van bewoners kan verwachten, maar oordeelde tevens dat een illegale hennepcultuur (op een bepaalde schaal) daartoe niet behoorde.

Geconcludeerd kan worden dat de onderhavige hennepkwekerij daar niet toe behoort.

Dit betekent dat door deze illegale hennepkwekerij de bestemming van het pand gewijzigd is. Van deze bestemmingswijziging is geen melding gemaakt, zodat op grond van de hierboven onder Inleiding geciteerde artikelen 10 en 18 geen recht op uitkering bestaat. De bestemmingswijziging is zodanig dat verzekeraar de verzekeringsovereenkomst niet zou hebben voortgezet indien hij daarvan op de hoogte was gesteld. Het verzekeren van een illegale

2007/050 Br

hennepkwekerij acht hij - en overigens een redelijk handelend verzekeraar in het algemeen - een onacceptabel risico.

Daarom behoeven de overige argumenten van klager geen bespreking. Volledigheidshalve merkt verzekeraar het navolgende daaromtrent op.

Ad 2) Het verhoogde risico.

Uit het rapport van de door verzekeraar ingeschakelde expert komt het volgende naar voren met schuin gedrukt een toelichting van verzekeraar.

- De voorschakelapparatuur bleek middels een elektriciteitskabel (voedingssnoer met stekker) te worden gevoed vanuit een wandcontactdoos die zich bevond in de slaapkamer. *In casu werkt de wijze van aansluiting van de voorschakelapparatuur onderling, alsmede van deze aan de huisinstallatie, risicoverhogend.*

- Hennepteelt vraagt veel elektriciteit en er worden diverse warmteproducerende componenten toegepast (lampen met groot vermogen, aanzienlijke hoeveelheid stralingswarmte, voorschakelunits). *In casu werd onder andere gebruik gemaakt van 4 assimilatielampen van 600 Watt en voorschakelapparatuur.*

- Veelal wordt gebruik gemaakt van apparaten die normaliter bestemd zijn voor huishoudelijk en dus beperkt gebruik en die minder geschikt zijn voor permanente inschakeling. *In casu werd gebruik gemaakt van tafelcontactdozen met (verleng)snoeren geschikt voor huishoudelijk gebruik.*

- De aansluiting en uitbreiding van de elektrische installatie is niet uitgevoerd door een erkend installateur. *Verzekeraar betwist de deskundigheid van klager. De wijze waarop de hennepkwekerij is aangelegd getuigt niet van deskundigheid.*

- De aangetroffen situatie in de woning, wat betreft de uitbreiding van de elektrische installatie ten behoeve van de hennepteelt, heeft een groter risico op het ontstaan van brand dan de bestemming die een woning normaliter heeft.

- Bij illegale kwekerijen is veelal onvoldoende toezicht op het functioneren van apparatuur en is er bijvoorbeeld geen geautomatiseerd systeem voor het signaleren van storingen. *Het feit dat de bewoning werd voortgezet, zegt niets over de wijze en de mate van toezicht.*

- Dit onvoldoende toezicht, in combinatie met de veelal slordige/ondeskundige wijze van aanleg en gebruik van apparatuur die feitelijk daarvoor niet geschikt is, geeft een aanzienlijk grotere kans op brand. *Met name wordt hier gedoeld op de aansluiting van de assimilatielampen op de voorschakelapparatuur in de slaapkamer.*

Daarom was sprake van een verhoogd risico op het ontstaan van brand.

Ad 3) De relatie tussen de aanwezigheid van een hennepkwekerij en het ontstaan van de brand.

De expert concludeert in zijn rapport:

- De brand is het gevolg van een elektrisch-technische oorzaak tussen de verdiepingsvloer van de tweede verdieping.

- Gelet op de plaatselijke diepe inkoling van een balk van het voormalige platte dak van de woning is aldaar, vrijwel zeker door een onbekend mankement in een elektriciteitsdraad met als gevolg warmteontwikkeling, een smeulproces begonnen dat is overgegaan in een vlamme brand.

- Niet uitgesloten is dat vochtinwerking afkomstig van de kwekerij hierbij van invloed is geweest. De kwekerij was immers gesitueerd op een houten vloer en was slechts afgeschermd met kweekvijverfolie.

2007/050 Br

Wat betreft de bouwkundige constructie van het pand blijkt uit het rapport van de expert:

- De brand heeft in aanvang gewoed tussen het gipsplatenplafond op de eerste verdieping en het oude dak (hout met bitumen) van de woning.
- Op de plaats waar de brand in aanvang heeft gewoed, werden o.a. vier niet door installatiebuizen gevoerde elektriciteitsdraden aangetroffen.

Weliswaar voldoet de constructie van het pand op zich, maar het probleem is gelegen in het feit dat de later geplaatste houten dakopbouw gebouwd is op het oorspronkelijk platte dak met bitumineuze dekking. Een (eventuele) lekkage van de kwekerij wordt hierdoor niet opgemerkt. Vandaar de conclusie van de expert dat niet uitgesloten kan worden dat vochtinwerking afkomstig van de kwekerij van invloed is geweest op het ontstaan van de brand.

Ad 4) Merkelijke schuld.

Gezien het bovenvermelde kan dit punt onbesproken gelaten worden.

Het commentaar van klager

Klager heeft, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, zijn klacht gehandhaafd.

Bestemmingswijziging?

Er was een zeer kleinschalige activiteit. Worden bij een gemiddelde 'huiskwekerij' al snel 20 lampen aangetroffen, klager had vier lampen, verdeeld over twee groepen, terwijl hij in de praktijk slechts twee lampen gebruikte. De woonbestemming kon dan ook worden en werd daadwerkelijk gehandhaafd.

Verhoogd risico?

Er was geen verhoogd risico. Slechts twee lampen waren in gebruik, verdeeld over twee groepen. Dit is een verwaarloosbare belasting van de elektriciteitsinstallatie, zeker afgezet tegen normaal huishoudelijk gebruik. Een elektrisch straalkacheltje gebruikt al 1500 tot 2000 Watt. Gegeven de beperkte belasting van het elektriciteitsnet (maximaal 1200 Watt) is gebruik gemaakt van materialen die daarvoor zonder meer geschikt waren. Gezien de reguliere en permanente bewoning, ontbrak het niet aan toezicht. Klager heeft, gezien zijn deskundigheid op elektrotechnisch gebied, verantwoord gehandeld. Hij wilde zijn veiligheid niet op het spel zetten.

Oorzaak brand

Volgens de expert van verzekeraar is de brand ontstaan door een 'onbekend mankement' in een elektriciteitsdraad. Onmogelijk is dat vocht vanuit de bovengelegen verdieping op de draad heeft ingewerkt. Op de bovenverdieping waren twee lagen dik folie aangebracht en bovendien was er de oude bitumen dakbedekking (het betreft een dakopbouw). Lekkage heeft zich op dat moment dan ook niet voorgedaan. De elektriciteitsdraden die niet door installatiebuizen liepen, waren niet aangesloten op de elektrische installatie. De expert kan dan ook geen enkel verband leggen tussen de huiskwekerij en de oorzaak van de brand.

Het oordeel van de Raad

1. De Raad acht verdedigbaar het standpunt van verzekeraar dat op grond van de bevindingen van de door hem ingeschakelde expert de conclusie gerechtvaardigd is dat de hennepkwekerij van klager illegaal was, een bedrijfsmatig karakter had en niet behoort tot activiteiten die men bij de bestemming 'wonen' in een woonruimte

2007/050 Br

redelijkerwijs van de bewoners kan verwachten. Verdedigbaar is ook het standpunt van verzekeraar dat klager door deze illegale hennepkwekerij de bestemming van het pand gewijzigd heeft.

2. Verzekeraar heeft verder het standpunt ingenomen dat, nu klager van deze bestemmingswijziging geen melding heeft gemaakt, op grond van de hierboven onder Inleiding geciteerde artikelen 10 en 18 geen recht op uitkering bestaat. Klager heeft niet betwist het hierin besloten liggende standpunt van verzekeraar dat de bestemmingswijziging langer dan twee maanden voor de brand heeft plaatsgevonden.

Voorts heeft verzekeraar het standpunt ingenomen dat de bestemmingswijziging zodanig is dat hij de verzekeringsovereenkomst niet zou hebben voortgezet indien hij van de bestemmingswijziging op de hoogte was gesteld. Het verzekeren van een illegale hennepkwekerij acht hij - zoals een redelijk handelend verzekeraar in het algemeen - een onacceptabel risico. Ook dit standpunt van verzekeraar acht de Raad verdedigbaar.

3. Reeds op grond van het hierboven vermelde heeft verzekeraar aan klager uitkering ter zake van de schade door de brand van 20 maart 2006 kunnen ontzeggen. Door aldus te handelen heeft verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet geschaad.

De beslissing

De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 21 mei 2007 door mr. E.M. Wesseling-van Gent, voorzitter, mr. J.G.C. Kamphuisen, mr. F.R. Salomons en mr. E.J. Numann, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De voorzitter:

(mr. E.M. Wesseling-van Gent)

De secretaris:

(mr. S.N.W. Karreman)